

COMMUNISTISCHE PARTIJ IN NEDERLAND

(vroeger S. D. P.).

Voorzitter: L. L. H. de Visser, den Haag; secretaris-penningmeester: L. Seegers, Amstel 85, Amsterdam.

Beginselprogram, vastgesteld door het Congres van 18/19 Mei 1912.

De ontwikkeling der maatschappij heeft geleid tot de kapitalistische productie-wijze, waarin de meerderheid der producenten gedwongen is, voor haar noodzakelijk onderhoud hare arbeidskracht te verkoopen aan de klasse der bezitters van de productiemiddelen.

Dit stelsel van meerwaardevoortbrenging beteekent voor de arbeidersklasse een toestand van blijvende afhankelijkheid en onzekerheid van bestaan, van lichamelijke en geestelijke achterlijkheid en ontarding. Het dwingt door middel van een voortgaande arbeidssplitsing en vervanging van handen- door machinalen arbeid de arbeiders tot het verrichten van steeds geesteloozer arbeid en drijft door de snelle toeneming van vrouwen- en kinderarbeid tot vernietiging van het gezinsleven; het leidt tot een verzwareing van den arbeid, die het arbeidsvermogen der producenten vroegtijdig breekt en hun levensduur beneden den gemiddeld-maatschappelijken doet dalen; het bestendigt pauperisme en prostitutie, alcoholisme en misdadigheid; het voert in zijn regelloosheid tot werkloosheid naast overarbeid; het jaagt de productiviteit van den arbeid tot een ongekende ontwikkelingshoogte op, maar, onder den prikkel van het winstbejag, als middel slechts om de uitbuiting der arbeidskracht te doen stijgen. Het blijft aldus de bron van elkaar snel opvolgende crisissen, waarin alle vormen van ellende zich verscherpen naast overvloed van producten om haar te lenigen of te voorkomen. Het brengt op deze wijze de nooddrift der arbeidersklasse in een steeds scherper tegenstelling tot den door haar voortgebrachten rijkdom, waarvan zij een steeds grooter hoeveelheid ziet verspillen in de tergende weelde der bourgeoisie en in de toenemende schatten die deze, het oorlogsgevaar onderhoudend, door haar militarisme en hare koloniale politiek tot vernieling en verderf misbruikt.

Maar in den gang zijner ontwikkeling — die aldus de massa der ellende vergroot en de tegenstelling tusschen arbeiders- en kapitalisten-klasse verscherpt — schiept het kapitalisme zelf de factoren van zijn ondergang. De concurrentie — de kleinere ondernemers meer en meer afhankelijk makend of in directen loondienst brengend van de grootere — voert tot een voortgaande vergroting en verbinding der ondernemingen in de belangrijkste bedrijfstakken en ondermijnt ook daar, waar de bedrijssamentrekking — zooals in de agrarische vakken — zich op bijzondere wijze voltrekt, de zelfstandigheid der kleinere ondernemers vooral, die hun verandering in loonarbeiders slechts kunnen voorkomen door een meer dan gemiddeld-proletarische ontbering en overarbeid. In verband hiermede leidt zij, door middel van een hoogontwikkeld kredietstelsel — dat voortgaat, in overeenstemming met de grondrente-heffing, de winst-heffing onafhankelijk te maken van elke functie in voortbrenging en ruil — tot de vorming van voortdurend reusachtiger centralisaties van kapitaal, terwijl de beschikking over deze enorme machtsmiddelen wordt overgeleverd aan de willekeur van enkele monopolistische kapitaal-magnaten, die door hun heerschappij over de grondvoorwaarden van het economisch leven meer en meer de geheele maatschappij aan zich schatplichtig maken. — In dezelfde mate, waarin de economische ontwikkeling aldus de mogelijkheid schiept tot beheersching der voortbrenging, leidt zij, door de beperking of opheffing der concurrentie tusschen de kapitalisten en door hun vereeniging in ondernemersbonden, tot versterking hunner heerschappij over de voortbrengers. Maar tevens kweekt zij, anderzijds, in de steeds aanzwellende arbeidersklasse met het gevoel van saamhoorigheid en het begrip van discipline de voorwaarden aan voor hare hechte organisatie en haar vruchtbaar verzet. Met de versterking der wenschelijkheid

groeit op deze wijze de mogelijkheid tot opheffing van het privaat-bezit, der klasse-tegenstelling, die van het opheffen der klassen zelve en der invoering in de daartoe geëigende vormen van de georganiseerde voortbrenging op grondslag van het gemeenschappelijk bezit der voortbrengingsmiddelen: het socialisme.

Om de totstandkoming van dit socialisme te bereiken, heeft een deel van het proletariaat zich verenigd in de internationale sociaal-democratie. De Sociaal-Democratische partij in Nederland stelt zich ten doel, ook het Nederlandsche proletariaat te doen deelnemen aan den internationalen klassenstrijd der arbeiders. In dezen strijd staat het tegenover de kapitalisten-klasse, die de staatsmacht bezigt als hoofdmiddel om het bestaande economische stelsel, en al haar voordeelen daarin, te handhaven. Zij steunt daarbij op dat gedeelte van het in particulieren of openbaren dienst staande proletariaat, dat nog niet tot het inzicht van zijn taak als revolutionaire klasse is gekomen, en dat evenals sommige maatschappelijke tusschengroepen, wier duurzaam belang evenzeer in de totstandkoming van de socialistische productie-wijze is gelegen óf door hun onzijdigheid, óf door hun werkdadige hulp, de kapitalistische klasse in het bezit van deze staatsmacht handhaven. De verovering van de politieke macht, als het onmisbare middel tot een snelle en planmatige omwenteling der eigendomsverhoudingen, is dus het groote doel der sociaal-democratie. Zij wil tot bereiking daarvan elke economische en politieke beweging der arbeiders ter verkrijging van betere levensvoorwaarden leiden of ondersteunen zóódanig, dat daardoor hun klassebewustzijn wordt opgewekt en hun macht tegenover de bezittende klasse versterkt. Alles verwerpend wat dit strijdbare klassebewustzijn verduisteren of verzwakken kan, waardeert zij alles, wat het proletariaat zich in dezen strijd verovert als hulpmiddel allereerst tot het voeren van dezen strijd zelve; en streeft er naar, de eenheid van alle bijzondere proletarische organisaties te bevorderen op grondslag van dezen socialistischen klassenstrijd.

De bijzondere middelen, waardoor de partij haar bovenomschreven doel tracht te bereiken, zijn [opgenoemd in de hieronder volgende programma's].

Algemeen Strijdprogram.

Onverbidelijke strijd tegen en ontmaskering van het Imperialisme, alsmede van het nationalisme, de ideologie, waarvan de bourgeoisie zich in het tijdvak van het ondergaande kapitalisme bij voorkeur bedient, is op algemeen politiek terrein de voornaamste taak der Partij.

Zij voert dezen strijd op elk terrein, waar zich de gelegenheid daartoe biedt, zoowel onder de massa's der arbeiders, door middel van haar pers en openbare vergaderingen, als in de vertegenwoordigende lichamen der bourgeoisie.

Op het gebied der buitenlandsche en imperialistische politiek van de Nederlandsche bourgeoisie en haar hulptroepen, de sociaal-patriottische en kleinburgerlijke partijen, stelt de partij zich, in overeenstemming met dit algemeen doel en streven en van de wereld-revolutie in de eerste plaats ten doel:

bevrijding der Indische, aan het gezag der Nederlandsche bourgeoisie onderworpen volkeren: Indië's zelfstandigheid en zelfbestuur;

op het gebied der buitenlandsche betrekkingen:
herstel der normale diplomatieke en handelsbetrekkingen met Sowjet-Rusland; het totstandkomen van vriendschappelijke verhoudingen tot alle staten en nationaliteiten waar het proletariaat de macht heeft verworven en zal verwerven; geen inmenging in de geschillen en belangen, directe noch indirecte ondersteuning van eenig buitenlandsch Imperialisme.

Strijd tegen de geheime diplomatie.

Afbraak van het militarisme met als doel: ontwapening der bezittende en bewapening der arbeidende klassen.

Afschaffing van alle wettelijke belemmeringen, die in het huidige staatswezen aan een zoo ver mogelijk doorgevoerde burgerlijke democratie in den weg staan, als:

het Koningschap, de Eerste Kamer, De Raad van State, De wetgevende periodes van 4 jaar;

alle bepalingen, die de vrijheid van propaganda door woord, geschrift en be-
tooging beperken;

de beperking door provinciale- of staatsautoriteiten van het recht der grootere
gemeenten met overwegend proletarische bevolking om, binnen de perken der
wetgeving, eigen aangelegenheden te regelen.

I n v o e r i n g van al die instellingen, welke de burgerlijke democratie eerst
wezenlijk zouden doorvoeren en op de spits drijven, als:

volksreferendum in Staats- en gemeentelijk bestuur, het recht van initiatief der
kiezers tot het voorstellen van wettelijke of gemeentelijke maatregelen;

het recht van aanwijzing van ambtenaren en functionarissen door de kiezers;
de invoering van het beginsel der leeken-rechtspraak en van de benoeming der
rechterlijke functionarissen door de kiezers;

volledige scheiding van Kerk en Staat.

*Doorvoering van het recht op bestaan voor alle arbeiders en met arbeiders gelijk te
stellen personen*, d. w. z. kosteloze voorziening in de gevolgen van het kapitalis-
tische stelsel, voor zoover die zich openbaren in werkeloosheid, ziekten, ongevallen
in het bedrijf en bij den arbeid, invaliditeit en ouderdom, de gevolgen van het
moederschap en de verzorging van kinderen.

Voorziening, op staatskosten, maar niet van staatswege, in den lichamelijken
en zedelijken achterstand, die inzonderheid bij een groot deel der proletarische
jeugd in toenemende mate door het kapitalisme wordt in het leven geroepen, dus
kinderverzorging in den ruimsten zin des woords, overal waar zich de behoefte
daaraan openbaart.

Doorvoering van het recht om behoorlijk te wonen, als onderdeel van het recht
van bestaan voor alle arbeiders met hunne gezinnen. Voorziening in den woning-
nood en den woningachterstand door het in het leven roepen van nieuwe woning-
complexen, gebouwd en ingericht volgens den huidige stand der architec-
tonische ontwikkeling. Zoolang aan de woningbehoefte in deze uitgebreide betee-
kenis niet is voorzien, inbeslagname der overtollige woningruimten van de
bourgeoisie en distributie van die ruimten aan het proletariaat, dat deze be-
hoeft.

Doorvoering van het recht op onderricht in den vollen omvang, waarin het individu
daaraan behoefte heeft, dus zoowel op voorbereidend, technisch als algemeen
vormend en wetenschappelijk gebied met verschaffing van de middelen, benoo-
digd om van dat onderricht te genieten. Het onderwijs van alle graden en takken
zij kosteloos en wetenschappelijk, dus vrij van elken kerkelijken of dogmatischen
invloed.

*Doorvoering van het recht van de arbeiders op de noodige beperking van den arbeids-
tijd in dienst van het kapitalisme*, opdat zij zich sterk maken voor den strijd ter
omverwerping van de macht der kapitalisten. Dus strenge doorvoering van de
45-urige arbeidsweek als maximaal geoorloofde werkweek in dienst van het
kapitaal, voor alle categoriën van loonarbeiders zonder onderscheid. Voor bijzon-
der gevaarlijken en zwaren arbeid (in de mijnen, in chemische fabrieken etc.)
vooral, waar dit noodzakelijk is uit een oogpunt van hygiëne en voor het behoud
van de arbeidskracht, alsmede voor vrouwen en jeugdige personen, behoort
de arbeidsduur korter te zijn.

Op belastinggebied:

*Afschaffing van alle belastingen, hetzij directe of indirecte, die het inkomen uit
arbeidsloon treffen*, voor zoover dit het gemiddelde der loonen niet aanmerkelijk
overtreft.

Op het gebied van het militarisme:

Afbraak van het militarisme met als doel: ontwapening der bezittende en be-
wapening der arbeidende klassen.